COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.5.2014
COM(2014) 277 final

RAPORT AL COMISIEI

CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI FINANCIAR

în temeiul articolului 12 din Regulamentul (UE) nr. 1210/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 decembrie 2010 privind autentificarea monedelor euro și procesarea monedelor euro improprii circulației

RAPORT AL COMISIEI
CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ŞI FINANCIAR

în temeiul articolului 12 din Regulamentul (UE) nr. 1210/2010 al Parlamentului European şi al Consiliului din 15 decembrie 2010 privind autentificarea monedelor euro şi procesarea monedelor euro improprii circulaţiei[1]

1. MODIFICAREA REGULAMENTULUI (UE) NR. 1210/2010

În scopul de a îmbunătăţi protecţia monedei euro împotriva falsificării, instituţiile de credit şi, în limita plăţilor cu care se ocupă, alţi furnizori de servicii de plată şi alte instituţii care participă la procesarea şi distribuirea către public a bancnotelor şi a monedelor au obligaţia, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1338/2001[2], de a asigura controlul autenticităţii bancnotelor şi a monedelor euro pe care le primesc şi pe care urmează să le repună în circulaţie, precum şi detectarea falsurilor.

În cazul monedelor, această obligaţie este detaliată în Regulamentul (UE) nr. 1210/2010 al Parlamentului European şi al Consiliului din 15 decembrie 2010 privind autentificarea monedelor euro şi procesarea monedelor euro improprii circulaţiei (denumit în continuare „regulamentul”). Obiectivul regulamentului constă în asigurarea unei autentificări eficace şi uniforme a monedelor euro în toată zona euro, prin prevederea unor norme obligatorii pentru introducerea unor proceduri comune de autentificare a monedelor euro aflate în circulaţie, precum şi pentru introducerea unor mecanisme de control al procedurilor de autentificare de către autorităţile naţionale. O procedură de autentificare este concepută pentru a se verifica dacă monedele euro sunt autentice şi proprii circulaţiei.

În regulament se prevede că autentificarea se realizează cu ajutorul aparatelor de procesare a monedelor sau de către angajaţi calificaţi. În urma procedurii de autentificare, toate monedele suspectate că ar fi falsificate şi monedele improprii circulaţiei trebuie trimise Centrului naţional de analiză a monedelor sau unei alte autorităţi desemnate de statul membru în cauză. În regulament sunt stabilite cerinţele de testare a aparatelor de procesare a monedelor, norme de manipulare a monedelor improprii circulaţiei, precum şi mecanisme de control care

[1] JO L 339, 22.12.2010, p. 5.
[2] JO L 181, 4.7.2001, p. 6.

urmează să fie introduse de statele membre pentru a garanta că instituțiile își îndeplinesc obligația de autentificare.

În conformitate cu articolul 7 din regulament, Centrul Tehnic și Științific European (CTSE), înființat prin Decizia 2005/37/CE a Comisiei[3], a definit orientările privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1210/2010 (denumite în continuare „orientările CTSE").

2. SCOPUL RAPORTULUI

În conformitate cu articolul 12 alineatul (4) din regulament, după analizarea rapoartelor anuale primite de la statele membre, Comisia prezintă Comitetului economic și financiar un raport anual privind evoluția și rezultatele obținute în ceea ce privește autentificarea monedelor euro și a monedelor euro improprii circulației.

Prezentul document este primul astfel de raport anual întocmit de Comisie. Regulamentul este aplicabil de la 1 ianuarie 2012 în ceea ce privește procedura de autentificare. Raportul se referă la anul 2012, iar obiectivul său principal este de a se evalua dacă procedurile de autentificare comune au fost corect aplicate și dacă mecanismele de control al procedurilor de autentificare utilizate de autoritățile naționale sunt eficace și de a se furniza o imagine statistică de ansamblu pe baza rapoartelor primite de la statele membre.

3. RAPOARTELE PREZENTATE DE STATELE MEMBRE CU PRIVIRE LA ACTIVITĂȚILE LOR DE AUTENTIFICARE A MONEDELOR EURO

În conformitate cu articolul 12 alineatul (1), în fiecare an, statele membre prezintă rapoarte Comisiei privind activitățile lor de autentificare a monedelor euro. Informațiile furnizate includ numărul de controale efectuate, numărul de aparate de procesare a monedelor care au fost verificate, rezultatele testelor, volumul de monede procesate de aceste aparate, numărul de monede suspectate că ar fi falsificate care au fost analizate și numărul de monede euro improprii circulației care au fost rambursate, precum și informații privind eventuale derogări acordate în temeiul regulamentului.

Ca dată-limită stabilită pentru transmiterea rapoartelor anuale de către statele membre, în orientările CTSE este indicată data de 15 februarie a anului următor celui la care se referă raportul[4].

[3] Decizia Comisiei din 29 octombrie 2004 privind înființarea Centrului Tehnic și Științific European (CTSE) și coordonarea acțiunilor tehnice pentru protecția monedelor euro împotriva falsificării. JO L 19, 21.1.2005, p. 73.

4. EVALUAREA RAPOARTELOR PREZENTATE DE STATELE MEMBRE PENTRU ANUL 2012

4.1. Criteriile de evaluare

Principalele criterii pentru întocmirea rapoartelor referitoare la autentificarea monedelor euro și la monedele euro improprii circulației sunt prevăzute la articolul 12 din regulament. În vederea coordonării aplicării procedurilor de autentificare, la articolul 7 din regulament se prevede că Centrul Tehnic și Științific European (CTSE) definește, după consultarea grupului de experți în materie de monede falsificate (GEMF), orientări, inclusiv dispoziții practice de aplicare, referitoare la activitățile de control, verificare și audit desfășurate de statele membre. Pe baza orientărilor CTSE, statele membre trebuiau să comunice informații referitoare la următorii indicatori[5]:

1. numărul total de monede procesate în 2012 pentru cele mai mari trei cupiuri;
2. numărul total de controale efectuate la fața locului;
3. numărul total de aparate de procesare a monedelor care au fost verificate;
4. volumul total de monede procesate cu ajutorul unor aparate de procesare care au fost verificate;
5. numărul total de monede suspectate că ar fi falsificate care au fost analizate;
6. numărul total de monede improprii circulației care au fost rambursate.

4.2. Evaluarea rapoartelor

Obligația de prezentare a unui „raport anual” a putut fi respectată de 16 state membre ale zonei euro, și anume: Belgia, Germania, Estonia, Grecia, Spania, Franța, Irlanda, Italia, Cipru, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Austria, Portugalia, Slovenia și Slovacia.

Dintre statele membre cărora li s-a reamintit să își trimită rapoartele, numai Finlanda nu a îndeplinit încă această obligație.

Numerele totale menționate în prezentul raport reflectă numai situația din statele membre ale zonei euro care au furnizat date până în prezent.

Anexa II cuprinde o sinteză completă a tuturor valorilor.

[4] Numai 7 state membre ale zonei euro au respectat data-limită de 15.2.2013 pentru transmiterea rapoartelor.
[5] A se vedea anexa I.

4.2.1. Numărul total de monede procesate în 2012 pentru cele mai mari trei cupiuri

În conformitate cu articolul 3, instituțiile[6] pun în aplicare această obligație cu ajutorul unor aparate de procesare a monedelor care figurează pe lista CTSE și care au fost concepute pentru a verifica dacă monedele euro sunt autentice și proprii circulației.

Numărul total de monede procesate cu ajutorul aparatelor de procesare a monedelor în 2012 pentru cele mai mari trei cupiuri (2 euro, 1 euro și 50 de eurocenți) se ridică la **9 845 834 296**[7], ceea ce reprezintă **58,82 %** din totalul monedelor aflate în circulație[8].

4.2.2. Numărul total de controale efectuate la fața locului

În conformitate cu articolul 6 din regulament, în fiecare an, statele membre efectuează controale la fața locului în „instituții" pentru a verifica, cu ajutorul testelor de detectare, buna funcționare a unui număr reprezentativ de aparate utilizate pentru procesarea monedelor.

În 2012, statele membre au efectuat în total **220**[9] de controale la fața locului. Conform rapoartelor transmise, numărul de controale a variat în mod semnificativ, între **1** și **76** de controale pe stat membru. Acest lucru s-ar putea explica prin dimensiunea pieței și prin modul în care piața dintr-un anumit stat membru este organizată în ceea ce privește procesarea numerarului. În unele state membre, toată cantitatea de monede este procesată de către o singură societate de transport de numerar, iar în altele de către băncile comerciale, de exemplu. Patru state membre (Grecia, Italia, Luxemburg și Malta) nu au comunicat niciun control. Acestea vor fi invitate să își îmbunătățească activitatea de întocmire a rapoartelor sau să introducă mecanismele de control prevăzute, dacă nu au făcut încă acest lucru.

4.2.3. Numărul total de aparate de procesare a monedelor care au fost verificate

Au fost verificate în total **315**[10] aparate de procesare a monedelor, din care **70,15 %**[11] s-au dovedit a fi conforme cu specificațiile. În cazul aparatelor care nu au fost considerate conforme, ar fi trebuit să fie întreprinse măsuri corective, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (7) din regulament.

---

[6] Articolul 2 litera d) din Regulamentul 1210/2010 coroborat cu articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1338/2001.

[7] A se vedea anexa I.

[8] Calculat pe baza unei emisiuni nete de 16 737 875 000 de monede (sursa: raportul BCE referitor la Sistemul de informații privind numerarul din decembrie 2012). Ar trebui remarcat însă faptul că este posibil ca unele monede să fi fost verificate mai multe ori.

[9] A se vedea anexa I.

[10] A se vedea anexa I.

[11] A se vedea anexa II.

4.2.4. Volumul total de monede procesate cu ajutorul unor aparate de procesare verificate

Cu excepția cazului în care Comisia a primit o notificare de derogare, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (5) din regulament, statele membre au obligația, în conformitate cu articolul 6 alineatul (3), să verifice aparatele de procesare a monedelor care au procesat cel puțin 25 % din volumul total net cumulat al celor mai mari trei cupiuri ale monedelor euro emise de respectivul stat membru de la introducerea monedelor euro până la sfârșitul anului 2011.

Pe baza datelor extrase din baza de date a BCE referitoare la emisiunea netă pe stat membru de la introducerea monedei euro până la sfârșitul anului 2011, criteriul de 25 % menționat la articolul 6 alineatul (3) a fost respectat de următoarele state membre: Belgia, Estonia, Spania, Franța, Irlanda, Țările de Jos, Portugalia și Slovenia[12] (a se vedea anexa III).

Germania și Slovacia au aplicat derogarea menționată la articolul 6 alineatul (5) și au respectat pragul mai mic, și anume de 10 %[13].

Volumul total de monede procesate cu ajutorul unor aparate de procesare a monedelor care au fost verificate de autoritățile naționale desemnate se ridică la **6 117 955 983**[14], ceea ce reprezintă **62,13 %** din totalul monedelor procesate în 2012[15].

4.2.5. Numărul total de monede suspectate că ar fi falsificate care au fost analizate

Numărul total de monede suspectate că ar fi falsificate care au fost analizate se referă la toate monedele suspecte trimise spre analiză centrelor naționale de analiză a monedelor (CNAM) din diferitele state membre. Numărul total de monede suspectate că ar fi falsificate care au fost analizate se ridică la **567 054**[16]. Numărul total de monede falsificate care au fost detectate în circulație se ridică la **180 139**[17].

4.2.6. Numărul total de monede improprii circulației care au fost rambursate

Statele membre rambursează sau înlocuiesc monedele euro devenite improprii în urma unei utilizări prelungite sau a unui accident sau care au fost respinse din orice alt motiv în timpul procedurii de autentificare. Statele membre pot refuza rambursarea monedelor euro improprii circulației care au fost deteriorate fie intenționat, fie în urma unui proces al cărui efect de

[12] Criteriul nu a fost respectat de Italia, Luxemburg, Cipru, Malta și Austria.
[13] Grecia a solicitat o derogare, dar nu a respectat pragul mai mic, din moment ce nu a comunicat niciun control.
[14] A se vedea anexa I.
[15] Pe baza cifrei de la punctul 4.2.1.
[16] A se vedea anexa I.
[17] Sursă: Raportul anual al CTSE intitulat *The protection of the euro coins in 2012*.

deteriorare este previzibil, excepție făcând rambursarea monedelor strânse în scopuri caritabile, precum cele aruncate în fântâni.

Numărul total de monede improprii care au fost rambursate se ridică la **14 002 311**[18].

5. CONCLUZII

Prezentul raport este primul raport întocmit în temeiul articolului 12 alineatul (4) din regulament. Întrucât regulamentul se aplică de la 1 ianuarie 2012, cu excepția capitolului III, anul calendaristic 2012 a fost primul an de punere în aplicare a regulamentului.

Întrucât nu au fost primite toate rapoartele[19], Comisia va lua măsurile necesare pentru a le reaminti statelor membre ale zonei euro în timp util de obligația de a respecta cerințele din Regulamentul (UE) nr. 1210/2010.

Din informațiile comunicate se poate trage concluzia că procedura de autentificare prevăzută pare să fie aplicată în „instituțiile" din majoritatea statelor membre ale zonei euro și că 12 din cele 17 state membre ale zonei euro efectuează controale pentru a verifica punerea corectă în aplicare a obligației de autentificare de către „instituțiile" menționate la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001.

Cu toate acestea, este necesară o nouă ajustare a obligației de întocmire a rapoartelor de către statele membre pentru a permite Comisiei să elaboreze o imagine cuprinzătoare a procedurilor de autentificare aplicate în statele membre. Rapoartele primite de la statele membre nu prezintă nivelul dorit de exhaustivitate și de omogenitate, care să permită Comisiei să realizeze o evaluare detaliată. Noi măsuri de armonizare și de îmbunătățire a activității de întocmire a rapoartelor vor fi discutate în cadrul grupului de experți existent (grupul de experți în materie de monede falsificate) și vor fi detaliate în orientările CTSE, în vederea unor viitoare rapoarte.

[18] A se vedea anexa I.

[19] După cum s-a precizat în secțiunea 4.2, și-au respectat obligația de prezentare a unui raport 16 state membre ale zonei euro, singura țară care nu a putut respecta această obligație fiind Finlanda.